

ger kan komme en god Lærlingelov. Vi anerkender fuldt ud det rimelige i, at man nu, efter at den gældende Lov har virket i 30 Aar, gaar til et Gennemsyn af Loven; og vi vil altsaa under Forhandlingerne tilstræbe, at der kommer noget godt ud af dette Arbejde. Ved noget godt forstaar jeg i denne Sammenhæng ikke blot en god Lov for Lærlingene, en human Lov og en Beskyttelseslov, men ogsaa en Lov, der virkelig tilvejebringer saadanne Forhold, at der kan komme det bedst mulige ud af Lærlingenes hele praktiske Uddannelse. Derfor maa Loven baade kunne varetage Lærlingenes Interesser og vinde Mestrenes Forstaaelse. Ved alle de vigtige Spørgsmaal, her er Tale om, er det nødvendigt at erindre sig, at Mestrene er Lærerne, og at det er nødvendigt at have deres Interesse med her. Hvis man ikke har det, faar man for det første ikke saa god en Lærlinguddannelse, som ønskeligt er for de unge Mennesker selv, men man opnaar maaske at indskrænke Lærlingearbejdelsen mange Steder, hvor det netop vilde være heldigt, at Lærlingene kunde finde Plads. Jeg skal altsaa paa Venstres Vegne sige, at vi vil deltage i dette Arbejde og tilstræbe, at der kan komme en saavel for Lærlingene som for Mestrene god Lov ud af det foreliggende Forslag.

Peder Hedebøl: Paa det Partis Vegne, jeg har den Ære at tale for, hilser jeg Fremkomsten af dette Forslag til en ny Lærlingelov med Glæde. Den ærede Ordfører for Partiet Venstre (Sigurd Berg) talte blandt meget andet om, at der var gaaet frem med stort Hastværk ved Udarbejdelsen af dette Lovforslag. Jeg tror ikke det ærede Medlem vil faa Tilslutning til den Udtalelse fra dem, der lever under den nugældende, gamle Lærlingelov, ej heller fra de Forældre eller Værger eller andre, som har haft Adgang til paa nært Hold at erfare, hvorledes denne Lov virker overfor den arbejdende Part.

Lovgivningen paa Lærlingevæsenets Omraade maa jo have et dobbelt Formaal, dels det humane Formaal at give de unge Personer, det her drejer sig om, den fysiske og moralske Beskyttelse, som de har Krav paa og paa Grund af deres Ungdom i hvert Fald i Periodens første Del ogsaa behøver, og dernæst det sociale Formaal at sikre en sund og god Fornæelse af Haandværksfagene og Industriene, saaledes at vi her i Danmark i teknisk Henseende til enhver Tid fortsat kan staa paa et godt Stade og have det nødvendige Grundlag for Hæv-

delsen af dansk Erhvervsliv i Sammenligning med andre Lande.

Den nugældende Lov fra 1889 opfylder ingen Henseende disse Krav. Jeg kan ikke give det ærede Medlem, som nys talte, Ret, naar han erklærede, at denne Lov i det store og hele havde virket godt. Det ærede Medlem erkendte da ogsaa senere i sin Tale, at en Revision af Forholdene nu var betimelig, og hvis den hidtil gældende Lov havde været tilfredsstillende, vilde en Revision dog ikke have været fornøden. Nej, den har virket i høj Grad utilfredsstillende og ikke opfyldt noget af de Formaal, som jeg nævnde, der maa stilles for Lovgivningen paa dette Omraade. Den har ikke ydet Lærlingen den Beskyttelse med Hensyn til Arbejdstiden, som han har Krav paa — i mangfoldige Tilfælde er Lærlingens Arbejdskraft blevet misbrugt udover al Rimeligheds Grænse —, og ej heller med Hensyn til Arbejdets Art. Skønt Mesteren er kontraktlig forpligtet til at oplære Lærlingen i det paagældende Fag, anvender han ham i mangfoldige Tilfælde i en stor Del af Læreperioden som Haandlanger, til Arbejder, der slet ikke eller kun i ringe Grad har Betydning for hans faglige Uddannelse. Ej heller med Hensyn til den personlige Behandling, Kost eller Logi, hvor saadant ydes, er der i den nugældende Lov givet Lærlingen den Beskyttelse, han har Krav paa. Dertil kommer de elendige Lønforhold, hvorunder Lærlingene har virket. Nu i den allersidste Tid er der maaske givet lidt Dyrtidstillæg til Lærlingene under det Tryk, som gør sig gældende dels fra de unge Mennesker selv, men i endnu højere Grad fra de voksne Arbejderes faglige Organisationer. De samvirkende Fagforbund har overfor Arbejdsgiverforeningen meget stærkt urgeret, at der burde gives Lærlingene Dyrtidstillæg, uanset, at de er kontraktlig bundne og ikke paa samme Maade som andre kan gøre Krav derpaa, men bortset fra disse Dyrtidstillæg, der maatte være tilstaaede i den allersidste Tid, staar Lærlingenes Lønforhold praktisk talt paa samme Standpunkt i dette Øjeblik som for 30—40 Aar siden, et Lønforhold, hvorefter de faar et Par Kroner ugentlig til at begynde med, stigende med 1 Kr. aarlig pr. Uge, saaledes at Lærlingen efter den 5-aarige Læretids Udløb gaar ud med den svimlende Løn af 7 Kr. om Ugen, og ved den Tid er han jo ikke længere en Dreng, men en ung Arbejder, en fuldt arbejdsdygtig Mand. Kun paa Grund af Lærlingeforholdets Ordning efter den nugældende Lov er han nødt til at arbejde for en saa lat-